

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
potrebujemo Vaše daljše volje. Vsek, ki
mu priporočate "Glas Naroda" ali ga
pridobite za naročnika, vam bo hvale-
žen, ker ste mu odprli pot k srečnejšemu
in zadovoljnejšemu življenju.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

★ CITATELJE OPOZARJAMO,
da pravočasno obnove naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opornih. — Ako še
niste naročnik, pošljite en do-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 184. — Štev. 184.

NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 9, 1938 — TOREK, 9. AVGUSTA, 1938

Volume XLVI. — Letnik XLVI.

SPOPADI MED RUSI IN JAPONCI NA DNEVNEM REDU

**VROČI BOJI NA DVESTO MILJ
DOLGI FRONTI; MOSKVA POROČA
O ZMAGI SOVJET. VOJAŠTVA**

Japonci priznavajo rusko zmago pri Čangkufengu. — Japonski diplomati govore o miru, japonsko vojaštvo pa napada. — Sovjetska vlada bo maščevala vsak neresd. — Iz Litvinove izjave je razvidno, da je Rusija pripravljena na vojno.

TOKIO, Japonska, 8. avgusta. — Na razdalji 200 milj je prišlo na raznih krajih do več spopadov med Rusi in Japonci in nevarnost, da pride do splošne vojne, se je povečala.

Celo nedeljo so bili v teku vroči boji v ozračju, ki ga označujejo kot "ponavljajoče se bitke in diplomatski protesti."

Vojno ministrstvo je bilo obveščeno, da so sovjetski aeroplani bombardirali japonsko mesto Kejko na severni korejski meji. V soboto pa so Rusi prodrli 800 metrov v Korejo in so zasedli vas Jankuanping.

Associated Press poroča iz Jukija na Koreji, da Japonci priznavajo rusko zmago pri Čangkufengu. Rusi so prodrli do reke Jume ter so odrezali nek japonski oddelek na eno miljo široki in štiri milje dolgi fronti na višinah zapadno od Hasan jezera. Edini most, po katerem bi se mogli Japonci umakniti, ki pa se nahaja 10 milj dalje proti severu, je bil podrt.

MOSKVA, Rusija, 8. avgusta. — Moskva poroča o ruski zmagi ob sibirsko-mančukvanski meji z naslednjim naznanilom:

Dan po "mirovnih" predlogih poslanika Sigemicca tovarišu Litvinovu 4. avgusta so japonske čete onstran Hasan jezera pričele streljati na sovjetsko ozemlje.

"Iz Mančukua so streljali z artilerijo vseh vrst, da podpirajo infanterijo, ki je prodirala proti sovjetski armadi. Sovjeti pa so tudi odgovorili z artilerijo.

"Po treh ali štirih urah artilerijskega dvoboja je bila japonska artilerija premagana in sovjetska infanterija, podpirana po sovjetski zračni sili, je prešla k protinapadu in je očistila naše ozemlje ostankov japonskih čet ter trdno zasedla naše obmejne kraje.

MOSKVA, Rusija, 8. avgusta. — Danes zjutraj ob dveh je časnikarska agentura Tass objavila razgovor med japonskim poslanikom Mamoru Sigemicom in sovjetskim vnanjim komisarjem Maksimom Litvinovom.

Sigemicu je Litvinovu ponovil svoj predlog z dne 4. avgusta, da bi bil "pripetljaj" pri Hasan jezeru mirno poravnani, Litvinov pa je Sigemicu odgovoril, da Japonci niso mirno postopali. Rekel mu je, da so Japonci isti čas, ko so govorili o miru pri Hasanu, napadli okoli Grodekova, kjer je prišlo do bitke in je bilo izgubljenih več življenj.

Nato pa je Litvinov odločno zagrozil: —

"Sovjetska vlada ne bo dovolila, da bi ponovni napadi bili nekažnovani in ravno tako tudičasna osvojitve sovjetskega ozemlja. Sovjetska vlada je sedaj sklenila, da bo v takih slučajih storila najstrožje korake, vključno artilerijo in aeroplane. Japonska vlada mora prisiliti kvantung in korejsko armado, da spoštuje sovjetsko mejo. Čas je že, da so taki "pripetljaji" in spopadi na meji končani."

Iz teh Litvinovih besed je razvidno, da so Rusi pripravljeni na vojno, ako jo Japonci hočejo imeti. Ako pa hoče Japonska imeti mir, tedaj mora sprejeti mejo, ki je določena po rusko-kitajski pogodbi

Za LaFollettovim odborom bo nastopil NLRB

**ČEHOSLOVAKI
NE ZAUPAJO
ANGLEŽEM**

Runcimanovo delovanje v Pragi ni zmanjšalo napetosti. — Čehi uvidevajo, da je Runciman bolj naklonjen sudetskemu Nemcem.

PRAGA, Čehoslovaška, 7. avgusta. — Čehi, ki so vedno zelo oprezní, ne zaupajo lordu Runcimanu in ne vedo, iz kakega namena ga je poslala angleška vlada v Prago kot posredovalca in svetovalca.

Medtem ko je lord Runciman bil trikrat po 20 minut na obisku pri predsedniku dr. Benešu, je imel poldrugo uro dolgo politično konferenco s Henleinovo delegacijo in delegacija je imela zopet zvečer sejo z Runcimanovo delegacijo, kar je v čeških političnih krogih povzročilo veliko nezaupanje v Runcimana.

Češka javnost vidi v Runcimanu, ki je bil poslan kot "svetovalec in spravitelj", mož, ki hoče pri bodočih pogajanjih spraviti v ospredje največjega sovražnika čehoslovaške vlade. Še pred tem pa tudi pri sprejemu na železniški postaji niso bile zastopane čehoslovaške stranke, medtem ko so stali Henleinovi zastopniki ob strani vladnih zastopnikov in jil. Je lordu Runcimanu predstavil angleški poslanik.

Vsled tega vidi češka javnost v Runcimanovem postopanju njegov namen, da postavi sudetske Nemce pri pogajanjih na enako stopnjo s Čehi.

Najbolj poučeni češki krogi so mnenja, da predstavlja Runcimanov obisk poskus kancelerja Hitlerja, da pridobi kar največ brez vojne. Hitlerjev sedanjí namen ni v prvi vrsti, da si pridobi 3,500,000 sudetskih Nemcev, temveč, da odstrani zadnjo zapreko v nemškem razmahu proti vzhodu pod krinko "nevtralizacije Čehoslovaške".

Kakor je Čehoslovaška majhna v primeri z nemškimi milijoni, je vednar odločna v svojem sklepu, da se upre vsakemu vpadu, vsled tega je Nemčiji vstavljena pot v njenem prodiranju do romunskih in iranskih petrolejskih vrelcev. Čehoslovaška se more v morebitni vojni z Nemčijo držati najmanj šest mesecev in to za držanje bi dalo Franciji in Rusiji dovolj časa, da pridete s svojo polno oboroženo silo svoji zaveznici na pomoč.

Dokler misli Hitler, da bo lord Runciman dosegel, da bo Nemčije dobila kar si želi, brez vojne, toliko časa so Čehi pripravljeni, da so varni pred nemškim napadom.

v Hunčunu iz leta 1886, ali za drugimi besedami: japonski vojaki se morajo umakniti s postojank, ki so jih dosedaj zasedli.

**HANKOV SE
NE BO MOGEL
VZDRŽATI**

Kitajci so dosegli več uspehov, toda Hankova ne bodo mogli držati. Na 1500 dolgi fronti so v teku vroči boji.

ŠANGHAJ, Kitajska, 8. avgusta. — Kitajci poročajo o večjih zmagah okoli Hankova in v severnem delu Šansija.

Toda Kitajci priznavajo, da Hankova ne bo mogoče dolgo braniti n izdelujejo nove načrte za novo kampanjo, ko bodo enkrat Japonci zavzeli Hankov, Vučang in Hanjang, katera mesta so tradicionalno vojaško središče Kitajske.

Na 1500 milj dolgi fronti so na različnih krajih v teku vroči boji.

Kitajci so pričeli ofenzivo ob Jangceju jugovzhodno od Hankova, kjer je v petek poveljen vstavila Japonci pri njihovem prodiranju.

Nek japonski oddelek pa je prodrl precej daleč južno od Kjukjanga, predno se je Kitajcem posrečilo prebiti njihovo črto v ozodju. Kitajci pravijo, da bo ta japonski oddelek uničen.

Poplave severno od Jangcea, zlasti okoli Hvangmeja, ki so ga Japonci zavzeli prejšnji teden, postajajo vedno bolj nevarne. Japonci se bodo najbrže morali v tem predelu umakniti.

**IZJAVA 104-LETNEGA
STARCA**

ROXBURY, Conn., 8. avg. — Peter Beham je danes dopolnil 104. leto svoje starosti. Časniškim poročevalcem je rekel: — Ta dan bi se spodobilo praznovati, toda za praznovanje sem prestar. Delam pa še lahko. Sleherni, ki misli, da je starost lepa, se moti. Verjemite mi, da starost nima ničesar lepega na sebi.

Možak je za svoja leta še precej krepak in živahen.

**FRANCIJA BO ZASTOPANA
NA SVETOVNI RAZSTAVI**

PARIZ, Francija, 6. avg. — Na svetovni razstavi v New Yorku, katera bo otvorjena prihodnje leto, bo zastopana tudi Francija. V to svrhu je dovolila francoska vlada 148,250,000 frankov (\$4,073,000). Skoro dva milijona dolarjev bo porabljenih za zgradnjo francoskega paviljona.

obenem upanje, da bo mogoče Ligo narodov čimprej okrepiti.

**LOJALISTIČNE
BRIGADE SO V
VELIKI ZAGATI**

Ob Ebru so fašisti baje obkolili šest republikanskih brigad. — Aeroplani so porušili mostove.

SARAGOSA, Španska, 8. avgusta. — Fašistično poročilo, ki je bilo sinoči objavljeno, zagotavlja, da so fašisti na fronti ob Ebru izvalili v past šest republikanskih brigad (12 do 15 tisoč mož). Oni, ki niso bili ubiti, ali pa so niso podali, nimajo nikake priložnosti, da bi se rešili na levi breg Ebra.

Fašisti poročajo, da pokopujejo 1000 mrtvih republikancev, ki so bili večinoma tuji prostovoljci.

Fašistična artilerija in aeroplani so porušili vse začasne mostove od Menquenze do Fayona. Republikanci se niso s čolni mogli rešiti na drugo stran in le nekateri so se rešili s plavanjem.

HENDAYE, Francija, 8. avgusta. — Republikanci, ki so bili potisnjeni skoro do Ebra, so zbrali svoje sile, da rešijo svoje desno krilo na katalonski fronti.

Pričeli so z močnimi protinapadi z juga, da se zopet polaste važnih postojank, ki so jih včeraj izgubili, ko je general Franco razbil njihovo črto pri Caspe.

Po poročilih, ki jih je prejel general Franco, so bili republikanci popolnoma pregnani od Ebra med Maquinezno in Fayonom in so imeli težke izgube.

Vladno poročilo pa pravi, da so republikanci pričeli s protinapadi od Fayona z artilerijo ter skušajo zopet zasedati kraje, ki so jih prejšnjo noč izgubili. V Rincones pogorju se republikanci še vedno trde držijo in skušajo obdržati zelo važne postojanke.

BARCELONA, Špansko, 8. avgusta. — Naznanilo španske vlade priznava izgubo hriba Auts, severno od Fayona na fronti ob Ebru, toda pravi, da so fašisti dobili to postojanko z velikanskimi žrtvami. Vsi napadi okoli Gandese so bili odbiti.

Vlada nikakor ne more vedeti, kak bo izid te kritične bitke, toda dva tedna od dneva, ko so republikanci pričeli svojo ofenzivo, pa do sedanje protiofenzive, so imeli republikanci dovolj časa, da so utrdili svoje novo pridobljene postojanke in so dobili ves vojaški material, ki ga potrebujejo za obrambo.

OTROŠKA PARALIZA V ANGLIJI

LONDON, Anglija, 6. avg. — V raznih delih Anglije se je pojavilo kakšnih 50 slučajev otroške paralize.

**KOMPANIJA SE JE POSLUŽEVALA
RAZNIH NEDOVOLJENIH SREDSTEV**

CLEVELAND, Ohio, 8. avgusta. — Organizacijski odbor jeklarjev se bo v okrajnem uradu National Labor Relations Boarda pritožil proti Youngstown Sheet and Tube Company, da se je posluževala nedovoljenih sredstev napram svojim uslužbencem. Organizacijski odbor ima baje na svoji strani večino jeklarjev, uslužbenih pri tej kompaniji.

SEJA MALE ANTANTE

BEOGRAD, Jugoslavija, 8. avgusta. — Seja Male antante je bila sklicana na dan 21. avgusta na Bledu. Poleg jugoslovanskega ministrskega predsednika dr. Milana Stojadinovića, ki je obenem tudi vnanji minister, bosta na seji navzoča romunski in čehoslovaški vnanji ministri.

Ta seja je zelo velike važnosti z ozirom na solunsko pogodbo, ki je bila nedavno sklenjena in s katero se je Bolgarska zvezala z Balkansko zvezo.

Voditelji Male antante upajo, da bo sedaj tudi Madžarska sledila zgledu Bolgarske in bo dosegla z Malo antanto sporazum. Mala antanta ji bo rada dovolila oborožitev pod pogojem, da ji da slično zagotovilo, kot Bolgarska.

SOFIJA, Bolgarska, 8. avgusta. — Cela Bolgarska je pozdravljala angleško-francosko prijateljstvo, ko je bilo naznanjeno, da se je uspešno končala konferenca za posojilo Bolgarski v znesku 375,000,000 fr.

To posojilo so dovolile Bolgarski skupno francoske in angleške banke, za dobo 12 let po 5% odstotka obresti.

SOFIJA, Bolgarska, 8. avgusta. — Kralj Boris, ki potuje inkognito pod imenom grof Bilsky, je odpotoval v Italijo, kjer bo stanoval v kraljevi palači in se s svojo ženo in otroci, ki se že nahajajo tam, na svojem potu se bo najbrže tudi vstavil pri jugoslovanskem regentu knezu Pavletu na Bledu.

Iz Italije bo kralj Boris odpotoval v Pariz in London. V Londonu se bo pogajal za posojilo v znesku 10,000,000 funtov sterlingov.

Lansko leto se je o isti zadevi zamen posvetoval v Londonu, letos pa je na mnogo močnejšem stališču, ker je dobil v Franciji posojilo 375,000,000 frankov in ker je z Balkansko zvezo sklenil prijateljsko pogodbo v Solunu.

KOLIZIJA MOTORNH ČOLNOV

LIZBONA, Portugalsko, 6. avgusta. — V tukašnjem pristanišču sta kolidirala dva motorna čolna obrežne straže. — Devetindvajset mož posadke je bilo umrlih, dočim motorna čolna ni bila posebno poškodovana.

Razmere pri Youngstown Sheet and Tube Company je temeljito preiskal že LaFollettov odbor. Dognanji te preiskave se bodo poslužili zastopniki CIO, ko bo zadeva predložena Delavskemu uradu.

Kompanija je obtožena, da je vzdrževala kompanijsko unijo, da je postavila po štrajku 225 delavcev na črno listo, da je pretela C. I. O. delavcem in jih skušala ustrahovati, da je špijoničila unijske člane in da je sklenila uničiti organizacijski odbor jeklarjev.

Vse te nepostavnosti so se vršile v Youngstownu, v South Chicago in v Indiana Harbor, kjer ima kompanija svoje tovarne.

Pravni zastopnik organizacijskega odbora je izjavil, da bo poklicanih za pričo večje številce delavcev, ki so pričali pred LaFollettovim preiskovalnim odborom.

WASHINGTON, D. C., 8. avgusta. — Tekom štrajka pri Little Steel leta 1937 so vlade take razmere in so se vršile take nepostavnosti, da bo načelnik preiskovalnega odbora La Follette najbrže predlagal postopno prepoved najemanja kompanijskih špijонов.

La Follettov odbor bo zaslišal še Toma Girdlerja, predsednika upravnega sveta Republic Steel Corporation, na kar bo zaključil svojo preiskavo. Tekom preiskave se je dogladno, da so bili tudi nekateri člani CIO kot špijoni v službi jeklarske kompanije.

**IREC MORA POZNATI
RAZLIKO**

SIOUX CITY, Iowa, 4. avg. — Tunkaj je bil aretiran zaradi nespodobnega obnašanja Patrick Corrigan. Ko se je streznil, ga je vprašal sodnik, kaj je pil.

— Mislim sem, da pijem mizel čaj, pa je bilo žganje.

— Nemogoče, je odgovoril sodnik. — Nikče mi ne bo natvezil, da Irec ne pozna razlike med čajem in žganjem. Pet dni zapora.

**LINDBERGH PRISTAL V
PARIZU**

PARIZ, Francija, 8. avg. — Na Le Bourget aerodromu sta pristala sinoči Charles Lindbergh in njegova žena. Poročila sta v Parizu, zjutraj sta pa odletela proti Angliji.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank S. N. President J. Lapeta, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
115 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Na celo leto velja list na Ameriko	Na New York na celo leto .. \$7.00
in Kanada	Na pol leta .. \$3.50
Na pol leta	Na šest mesecev na celo leto .. \$7.00
Na šest mesecev	Na pol leta .. \$3.50

Subscription Yearly \$6.00

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJI IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

POLITIČNA BORBA V PENNSYLVANIJ

V državi Pennsylvaniji divja vroč politični boj. Demokratični guverner Earle, vnet pristaši Rooseveltovega Novega Deal, bo pri prihodnjih volitvah kandidiral za zveznega senatorja. Sedaj, komaj par mesecev pred volitvami, so vprizorili republikanci proti njemu divjo gonjo; guverner Earle se pa izredno spretno brani.

Generalni državni pravdnik Margiotti, ki je bil svojevrstno navdušen republikanec, leta 1934 se je pa prelevil v republikanec, se je sprl z Earle-om, in slednji ga je odpustil iz službe.

Tega ponižanja pa Margiotti ni kar tako, meni nič, tebi nič, prenesel. Guvernerja je obtožil raznih nepostavnosti, med njimi tudi nedovoljene porabe denarja v politične svrhe. Državno pravdnništvo in sodišče, v katerem je večina republikancev, je z naslado hlastnilo po tem plenu. Veleporota je tožbo odobrila, in republikanci so se že veselili, češ, zdaj imamo pa dovolj orožja in sredstev, da guvernerju še pred volitvami prekrizamo račune.

Earle je pa udaril nazaj. Na njegovo pobudo sta državna zbornica in senat v rekordnem času enega tedna uveljavila postavbo, da v zadevi sličnih obdolžitvev nima državni pravdnik pravice nastopiti proti guvernerju, pač pa mora obravnavati slučaj posebnega preiskovalnega odbora državne zbornice.

Zdaj mora toraj sodišče poveriti zadevo posebnemu preiskovalnemu odboru, presedajoči sodnik pa tega noče storiti, češ, da tozadevna postava ni veljavna in ni v soglasju z ustavo. Vršila se bodo še dolgotrajna prerekanja, predno bo dognano, kdo ima izključno pravico nastopiti proti najvišjemu uradniku države.

Odbit je pa glavni udarec republikancev, ki so bili do leta 1934 absolutni vladarji Pennsylvanije in se skušajo pri prihodnjih volitvah te vlade zopet polastiti.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Na \$ 2.00 Din. 100	Na \$ 0.35 Lit. 100
\$ 5.00 Din. 200	\$ 12.25 Lit. 200
\$ 7.50 Din. 300	\$ 20.50 Lit. 300
\$ 11.00 Din. 400	\$ 27.00 Lit. 400
\$ 15.00 Din. 500	\$ 36.25 Lit. 500
\$ 20.00 Din. 600	\$ 48.50 Lit. 600
\$ 25.00 Din. 700	\$ 60.75 Lit. 700
\$ 30.00 Din. 800	\$ 73.00 Lit. 800
\$ 35.00 Din. 900	\$ 85.25 Lit. 900
\$ 40.00 Din. 1000	\$ 97.50 Lit. 1000
\$ 45.00 Din. 1100	\$ 109.75 Lit. 1100
\$ 50.00 Din. 1200	\$ 122.00 Lit. 1200
\$ 55.00 Din. 1300	\$ 134.25 Lit. 1300
\$ 60.00 Din. 1400	\$ 146.50 Lit. 1400
\$ 65.00 Din. 1500	\$ 158.75 Lit. 1500
\$ 70.00 Din. 1600	\$ 171.00 Lit. 1600
\$ 75.00 Din. 1700	\$ 183.25 Lit. 1700
\$ 80.00 Din. 1800	\$ 195.50 Lit. 1800
\$ 85.00 Din. 1900	\$ 207.75 Lit. 1900
\$ 90.00 Din. 2000	\$ 220.00 Lit. 2000

KER SE ČINJA REDAJ HITRO MENJAJO, SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo volilnih stroškov kot zbiraj navodena, bodite v zvezi s tem pri lokalnih volilnih komisijah.

Izplačila v ameriških dolarjih

Na izplačilo \$ 1.00 - varnost poskusi	\$ 1.75
\$ 2.00 - " " " " " "	\$ 3.50
\$ 3.00 - " " " " " "	\$ 5.25
\$ 4.00 - " " " " " "	\$ 7.00
\$ 5.00 - " " " " " "	\$ 8.75
\$ 6.00 - " " " " " "	\$ 10.50
\$ 7.00 - " " " " " "	\$ 12.25
\$ 8.00 - " " " " " "	\$ 14.00
\$ 9.00 - " " " " " "	\$ 15.75
\$ 10.00 - " " " " " "	\$ 17.50

Projekti in študijski načrti v dolarjih

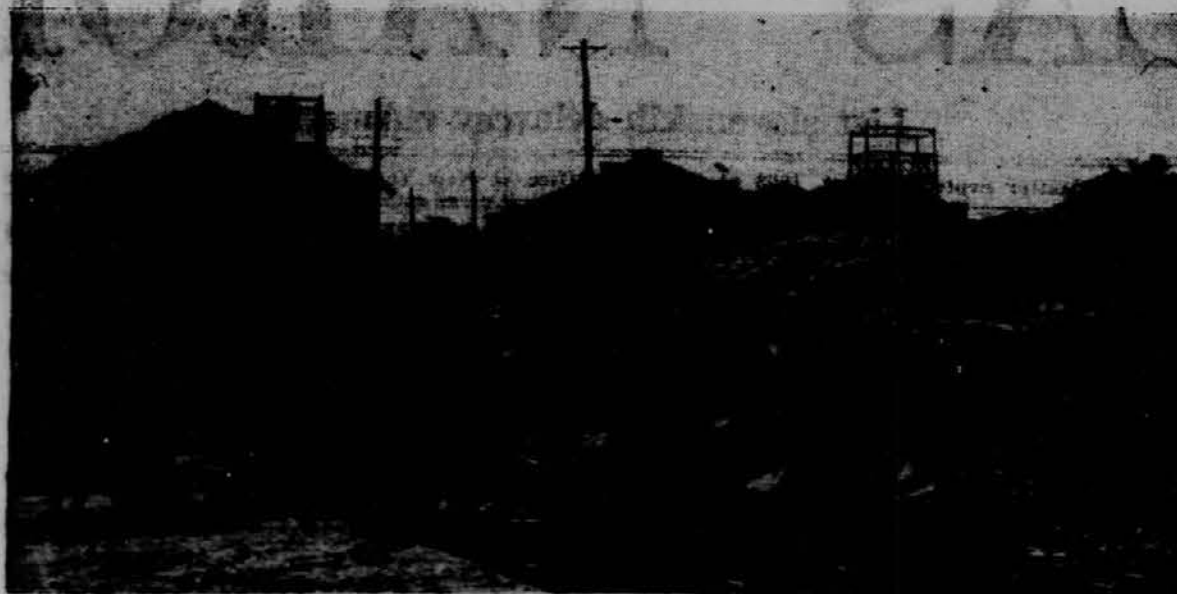
NOVA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CASIS LETNE ZA PRISTOJNO \$1.00

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

POŠILJATELJE OPOZARIAMO

Na izplačilo volilnih stroškov kot zbiraj navodena, bodite v zvezi s tem pri lokalnih volilnih komisijah.

VOJNA NA DALJNEM IZTOKU

Pogled na del mesta Vučang, ki so ga porušile bombe japonskih letalcev. Pri tisti priliki je bilo usmrčenih in ranjenih nad petsto oseb.

Primorske Vesti

Begunci pred sodiščem

Pred goriškim sodiščem bi se moral rešiti te dni proces proti 35 let staremu Avgustu Martinu, ki je bil leta 1934 v Trstu prijet zaradi nezakonitega prevoza orožja. Martin, ki je bil leta 1934 v Trstu prijet zaradi nezakonitega prevoza orožja, je bil leta 1934 v Trstu prijet zaradi nezakonitega prevoza orožja. Martin, ki je bil leta 1934 v Trstu prijet zaradi nezakonitega prevoza orožja, je bil leta 1934 v Trstu prijet zaradi nezakonitega prevoza orožja.

Državni tožilec je sestavil zelo obširno obtožnico, v kateri zahteva za vse tri begunce prav običajno kazen. Preteklo soboto bi se moral proces na goriškem sodišču že pričeti. Sodnik pa je takoj ugotovil, da je za vso stvar pristojen tolminsko sodišče, v katerem območju so bili prestopki storjeni. Proces se bo res v kratkem vršil v Tolminu. Zanj je zavladovala v širši javnosti precejšnje zanimanje. Tudi isti so že objavili kratka poročila o preiskavi.

Novo univerzo v Trstu

bodo pričeli graditi že v septembru. Listi so te dni objavili vest, da je bil načrt za novo poslopje, ki bo zelo reprezentativno, že odobren in da se bodo odslej pripravljala dela po odredbi vlade naglo nadaljevala. Listi tudi izražajo mnenje, da bo temeljni kamen za

novi poslopje položil Mussolini, čigar obisk je napovedan za tisti čas. Verjetno je, da bo ministrski predsednik prišel v Trst okrog 20. septembra. Za 21. september so namreč listi napovedali njegov obisk v vasi Torre di Zuino v spodnji Furlaniji, ki ni baš daleč od Trsta in kjer si bo Mussolini ogledal nove velike objekte tekstilne tovarne "Snia Vicosa."

Rudarska šola v Labinju

Jeseni bodo ustanovili v Labinju centrum istrskega premogovnega revirja nižjo rudarsko šolo. V Labinju so imeli doslej le nižjo obrtniško šolo, ki pa je le posredno služila strokovni izobrazbi karpanskih rudarjev. Spritno velikega razvoja rudniške industrije je postala ustanovitev rudarske šole že nujno potrebna.

V jadranskih ladjedelnicah

kjer je pred kratkim zaradi trenutnega pomanjkanja surovin delo nekoliko zastalo, bodo v smislu snovega gradbenega programa, kakor poročajo tržaški listi, v kratkem pričeli graditi nekaj manjših ladij. Zavod za financiranje gradnje potniških in tovornih sredstev za nekaj manjših ladij, ki bodo plule na progah proti severnim evropskim pristaniščem in po Sredozemskem morju, ter za 2 ogromni prekoceanski ladij. Nekateri teh ladij bodo zgrajene v Trstu, Tržiču in pri sv. Roku v Miljah. V laboratorijih ladjedelnic že preizkušajo modele novih ladij, tako da bodo glade bržine in notranje ureditve sposobne za mednarodno konkurenco.

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti bogat odmor, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vredno nabo obiščite našo zbiranje Vseh znamenitostih in najboljše pojasnila in tudi vse potrebne podatke, da je potovanje udobno in hitro. Zbiranje se ne sme obiti na nas za vsa pojasnila.

Naši strokovnjaki vam bodo priporočili za povratno dovoljenje. Naši strokovnjaki vam bodo priporočili za povratno dovoljenje. Naši strokovnjaki vam bodo priporočili za povratno dovoljenje.

Naši strokovnjaki vam bodo priporočili za povratno dovoljenje. Naši strokovnjaki vam bodo priporočili za povratno dovoljenje. Naši strokovnjaki vam bodo priporočili za povratno dovoljenje.

Naši strokovnjaki vam bodo priporočili za povratno dovoljenje. Naši strokovnjaki vam bodo priporočili za povratno dovoljenje. Naši strokovnjaki vam bodo priporočili za povratno dovoljenje.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)

216 West 18th Street
New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

vi pa so aretirali Alojza Sanila. Oba sta sedaj priznala napad na Lukovnjaka. Nenadoma se je pojavil še tretji krivec v osebi Jožefa Herica, ki pa je kar sam prijavil sodišču, da ga orožniki ne bi okrog gonili. Našli so tudi že del blaga, ki je bilo Lukovnjaku ukradeno.

NOVE IZKOPANINE PRI TOPICAH

Mnoge izkopanine iz pradavnih dni pričajo, da so bile Dolenske Toplice kakor tudi bližnja okolica že v najstarejši dobi obljubene. Mnogo zanimivih predmetov iz kamene in poznejše dobe je izkopal na raznih krajih neposredne topliške okolice zdaj že pokojni zgodovinar - samouk Pečnik. Ti predmeti so zdaj v ljubljanskem muzeju in drugod. Mnogo je kopala tudi okoli v predvojni letih vojvodka Meklenburška, ki je pa odnesla vse važne izkopanine v tujino. Zgodovinar profesor Walter Schmid je pred dvema letoma našel v bližini razvalin starodavnega samostana na Cvingerju nad Meniško vasjo naselbino prastarih tamkajšnjih prebivalcev. Da hrani topliška okolica v svoji zemlji še mnogo predmetov iz najstarejše dobe, dokazuje zadnje izkopanine, ko se je lotil kopanja kopališki gost, zobni tehnik iz Gorice, ter izkopal pri sulice, dve vojni sekiri, in en dobro ohranjen lonec.

150 LETNA NEVESTA

Iz Varšave poročajo, da se bo sto petdesetletna Magdalena Niedzialkova iz Rzezova pri Lvovu v kratkem petič poročila. Nevesta je bila v svojem življenju samo dvakrat bolna ter ima izvrsten spomin. Vse svoje življenje ni zapustila svojega rojstnega kraja in se ni tudi nikoli peljala z železnice.

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 50,000

PREMOŽENJE: \$7,500,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Peter Zgaga

O SOLIDARNOSTI

Slovenska nesloga je prišla že skoro v pregovor, pa je res vzrok naših polomov in nesreč. Drugi narodi so drugačni v tem pogledu. Skupaj drže in marsikaj dosežejo, kar bi jim sicer ne uspelo.

Poglejmo Žide. Nimajo ne domovine, ne enotnega jezika, pa se izza izгона iz Palestine združujejo že skoro dva tisoč let.

Medsebojne spore med seboj poravnavaajo in pozabljaajo, — vsak njihov zunanji sovražnik pa naleti na skupno in združeno fronto židovstva vsega sveta.

Slično kakor Židje so solidarni tudi Sirci in Armenci, ki so jim v mnogem pogledu sorodni.

Pred leti je delal v naši tiskarni Sirec, ki smo mu rekli "Kristusov rojak", ker je bil nekje iz Palestine doma.

Nad dvajset let sem ga poznal, pa se v vsem tem času ni niti po obrazu niti po obnašanju izpremenil. Dvajset let je nosil isto obleko in menda tudi isto srajco. Ko je pred leti umrl, je zapustil svoji družini petintridesettisoč dolarjev.

Bilo je leta 1916. V tiskarno je stopil nadležen armenski ali sirski krošnjar in je nam začel vsiljevati svojo robo: zavese, prte, preproge in drugo tako navlaklo.

Moj prijatelj se je baš takrat ženil, pa ga je zbedel v oči velik čipkast prt.

— Koliko? — ga je vprašal. Krošnjarju so se zaiskrile oči. Petnajst dolarjev ga je cenil.

No, petnajst dolarjev je bilo preveč.

Prodajalec se je po kvodru udajal, in smo pritisnili ceno na osem dolarjev.

Tedaj je pristopil Kristusov rojak. Takoj sta vedela, da sta istega rodu in iste krvi in sta sklenila drug drugemu pomagati, ne oziraje se na posledice.

Zagrala sta par besed — menda v arabščini — nakar nas je začudeno vprašal Kristusov rojak: — Kaj, samo osem dolarjev hoče imeti za prt? Se mi zdi, da se mu meša. Najmanj petindvajset dolarjev je vreden. Ne bo narobe storil, kdor ga kupi. Čipke so ročno delo. Importirano blago.

Verjeli smo mu, saj je bil vendar v naši službi, nam ja ne bo lagal.

Ženin je odšel denar, krošnjar je naglo izginil skozi vrata, mi smo pa občudvali prt.

Zares lep je bil, samo nekoliko prenežen in prelahak.

— Seveda, saj je ročno delo, — smo prepričevali drug drugega.

Kristusov rojak je pa stopil k oknu in gledal, kdaj bo izginil krošnjar za vogalom.

— Osem dolarjev je vreden, kaj ne? — smo ga vprašali.

Zasmejal se je in pokazal dve vrsti belih zob. — Osem dolarjev? Niti dva dolarja ne. Na Washington Street jih prodajajo Sirci in Armenci po dolarju.

Čemu, da ni prej povedal, smo ga vprašali.

Ponosno je odvrnil, da je prodajalec njegov rojak, da je treba rojaku vedno pomagati, četudi kdo drugi pri tem škodo trpi.

Ni mu bilo mar kruha in se ni brigal za posledice.

Srečen in zadovoljen je bil, če je mogel svojemu človeku ustreči, dasi ga ni videl nikdar prej in tudi pozneje najbrž nikdar ne.

Kratka Dnevna Zgodba

LADY THROWBRIDGE.

ZAPESTNICA

Da, bila je zelo lepa. Don Harding je pomislil to na kolo-dvoru Victoria in zdaj v Calais jo je zopet za hip zagledal, ko so potniki hoteli k ekspresnemu vlaku.

Šel je mimo nje, ko je stala na peronu govorec s sprevednikom, in slišal je njen glas s slabim tujim naglasom, ko se je pripravila z železničarjem. Očividno nekaj ni bilo v redu.

Don je pristopil, pozdravil in vprašal, če lahko kaj pomaga. Zadeva je bila kmalu pojasnjena. Kazala je, da se je tikala tudi Dona. Njegov spalni kupe in kupe baronice Grolitzzeve je menda zahteval maharadža naipurski za svoje spremstvo, ker sta bila na obeh straneh kupeja, rezerviranega njegovi visokosti tja do Cannes. Obžalovanje vredno naključje je pa hotelo, da so v Londonu kupeje slabo razdelili.

Sprevednik je bil v zadregi. Če bi se zadovoljila baronica in monsieur Harding z drugim kupejem, bi se dala mučna zadeva lepo urediti.

Toda baronici se to ni zdelo tako enostavno. Nasprotno, odločno je odklonila predlog, naj bi se preselila v drug spalni kupe. Tudi monsieur Harding se ni dal pregovoriti. Ostati je hotel v kupeju, ki mu je bil dodeljen. Toda njegova roka je segla v žep. Denar je močno izpremenil položaj in sprevednik je končno odšel poražen, da poišče drugačen izhod iz mučnega položaja.

"Prav ste storili, baronica," je dejal Don, "Nikoli se ne odrecite svoji pravici."

"Hvala vam," je dejala in se očarljivo nasmehnila, "izgubljala sem že pogum, ko ste prišli."

Toda Donu se je zdelo, da je bil pogum zadnje, kar je mogla ta žen-ka kdaj izgubiti. Komaj vidno je prikimala z glavo in vstopila v svoj kupe v hipu, ko se je vlak začel premikati.

Don je kadil na hodniku pipo in malomarno zrl, kako so sluge spravljali maharadžino prtljago. Bilo je mnogo kovčegov, največ so jih nosili k oddaljenim spalnim kupejem. Ne katere zaboje so pa spravljali v kupe njegove visokosti. Naipurski dragulji so bili znameniti in Don je domneval, da so

neizmerni zakladi v enem teh z železom okovanih zabojskih z velikimi rdečimi pečati, razen če so spravljani v šatulji iz rdečega usnja, ki jo je držal maharadža v roki.

Eno je bilo gotovo. Bili so v vlaku. Maharadža je hotel preživeti pred povratkom v Indijo še nekaj tednov v Cannes. Bil je še mlad, njegova evropska obleka ni skrivala orientalske lepote in arogantnega vedenja. Kljub svoji brezbriznosti se je pa Don jezil, da lepota in mikavost baronice Grolitzzeve v maharadžinih očeh očividno nista zgrešili svojega cilja.

Ko je prišel čas obeda, je stopil na prag svojega spalnega kupeja. In sledil njeni visoki, dostojanstveni postavi po hodniku do jedilnega voza, z jasnim namenom sesti k njeni mizi.

Toda Don je nameraval isto in je maharadžo spretno prehitel. Potem se mu je na smejal čez mizo.

"Z njegovo visokostjo sva teknovala za čast sedeti nasproti vam in jaz sem zmagal. Upam, da niste užaljeni."

Radovedno ga je pogledala. "Zakaj naj bi bila užaljena?"

"Maharadža je maharadža!"

"To pa res ni nič posebnega," je skomignila z rameni, "saj sem jih videla že mnogo."

"Ste mnogo potovali?"

"Po vsem svetu."

Kmalu sta kramljala kot stara znanca. Pripovedovala mu je o krajih, ki jih je prepotovala, o prijateljih, ki jih je pridobila. Bila je iskrena, toda nekoliko zagonetna.

"Ali veste, da sem vas nekoč videl," je dejal Don naenkrat.

Njen mehki, lepo zvoneči glas se je nekoliko priostiril.

"Menda ne, gospod Harding. Ne, še nikoli se nisva videla."

"Pač, pač," je vztrajal Don na svojem, "v draguljarni v Piccadilly. Kupovali ste za pestnico in iz ročne torbice ste privlekli toliko denarja, da so se mi kar sline pocedile. Sreča vaša, da sem pošten, sicer bi vam bil lahko ukradel en sveženj bankovcev. Stal sem tik vas."

"Ah, se že spominjam, — tisti, visoki, čedni Anglež."

Zdelo se je, da jo srečanje veseli. "Torej sva pa stara prijatelja," je dejala smeje. "Zapestnice nisem kupila. Vaši angleški vzorci so mi preveč staromodni."

Don je čutil, da njegovo skrivno občudovanje tej dražestni žen-ki ni neprijetno. Tudi maharadža jo je požiral z očmi, samo ne tako skrivaj. Slednjič je vstal in odšel iz jedilnega voza.

Don se je ozrl za njim. "Lahko si mislim, kako dražijo dragulje takega dečka tu v vlaku."

"O, dragulji so gotovo dobro zastraženi, je pritrdila brezbrizno. "To za navadne smrtnike ni posebno varno. Bala bi se vzeti s seboj svoje dragulje tako, kakor so. Tudi zapestnica bi mi delala skrb."

"Ko se pobleže seznaniva, vam bom lahko pomagal pregledati trgovine v Cannes in izbrati zapestnico, ki bi vam bolj ugajala."

"Zdi se mi," je dejala baronica, "da niste preveč diskretni, gospod Harding."

Don je priznal, da je bil očitek zaslužen.

"Kako dolgo bi vas moral poznati, da bi vam smel eno ponuditi?"

"Kakor se vzame."

Don je nekaj časa opazoval ta zagonetni, dražestni obraz. "Naj bo že kakorkoli," je dejal počasi, "mislim, da bom nekega dne pripel zapestnico na to krasno zapestje."

Njene veke so pomežikale. "Počakali bomo na ta dan, prijatelj."

Ni se jezila, to je bilo jasno. Vstala je in stopila pred Donom na opek hodnik. Odprla je druga vrata v vagonu in odskočila, mrmrajoč nekaj v o-pravičilo.

"Vstopite prosim," je dejal maharadža prijazno. "Dal sem primesti sem kavo, dovolite, da vam jo ponudim skodelico."

Oklevala je za trenutek, potem se je pa ozrla smeje na Dona in vstopila.

Don se je začel izprehajati po hodniku v pričakovanju, zdaj se vrne. Čakal je precej dolgo, slednjič se je pa le vrnila in Don se je umaknil, da je šla mimo; maharadža je spremil baronico nekaj korakov proti njenim vratom.

"Trenutek, sir," je dejala. "pozabila sem ročno torbico." Sladko se je nasmehnila obe-ma in smuknila nazaj v kupe.

Hodnik je bil zdaj prazen in po vsem vlaku so se potniki praznjevali k počitku. Don se pa še ni hotel sleči. Sedel je na posteljo, uprl pogled na vmesna vrata in čakal.

Kar je vstal, vzel iz žepa aparat s stekleničico olja in se lotil dela. Ključka je popustila pod lahkim pritiskom. Tiho je smuknil v sosednji kupe in uprl pogled na posteljo, kjer je spal maharadža. Roka bakrene barve, okrašena z velikim smaragdnom, je ležala na odeji, dotikajoč se skoraj šatulje iz rdečega usnja z grbom Naipura, ki je stala pri postelji na tleh.

Lahko je zaškrpalo in Don se je stisnil k steni. Vmesna vrata so se počasi odprla. Potem se je pa prikazala bela roka. Napeto je opazoval to belo, premikajočo se roko in gibčne prste, ki so tako dobro vedeli, kaj početi; gledal je, kako so zdrsnili na pokrovček šatulje iz rdečega usnja liki sokol na svoj plen — dvignili so jo od tal in jo začeli tiho odnašati.

Presenetljivo naglo je zgrabil Don za to belo zapestje in

potegnil roko k sebi.

Te besede je izgovoril tiho, sikajoče, kot da je zažvižgal po zraku bič. Z drugo roko je pa prižgal luč. Zrl je v njene obupane oči.

"Vidite, baronica," je dejal smeje, "naipurski dragulji so dobro zastraženi. Imenitno ste si bili izmislili to pretevo z ročno torbico — bas tisti trenutek, ki ste ga potrebovali, da ste odmaknili zapestje in stopili zopet nazaj — toda tudi policija zna biti iznajdljiva. No, torej, zdaj pa zapestnica, ki sem vam jo obljubil."

In luč se je zalesketala na jeklenem okovu, ki je vanj stisnil njeno zapestje.

"TIMES" O SPRAVLJ-VOŠTI ČEHOSLOVAŠKE VLADE

Diplomatski sodružnik oficij-oznih "Times" ugotavlja v svojem poslednjem poročilu "lahko izboljšanje razpoloženja v čehoslovaško-nemškem problemu". V bistvu pravi poročeval-

lec, se sicer ni nič spremenilo, ker so sporazumu še vedno velike ovire napoti, toda javne razprave in diplomatski razgovori v Parizu, Londonu in Pragi so napetost vendarle nekoliko omilili. Angleška vlada se dobro zaveda, kako daleč narazen so si še vladni predlogi in zahteve sudetskih Nemcev, toda ne more obenem prezreti, da je čehoslovaška vlada pripravljena na največje koncesije, ki jih dopušča edina omejitev: edinstvo čehoslovaške republike. Praga je doslej nedvomno že pokazala svojo spravljivost.

OPEKARNE BODO USTAV-ILE DELO

Iz Budimpešte poročajo, da nameravajo največje nadzarske opekarne ustaviti obratovanje, in sicer zaradi tega, ker določajo novi stavbeni predpisi, da se morajo graditi večje stavbe iz betona, to pa zaradi bombnih napadov iz zraka. Iz opekarnice bodo gradili samo majhne enodružinske stanovanjske hišice.

GEORGE C. APOSTLE, Inc. UNDERTAKERS

EDINI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V NEW YORKU IN OKOLICI
ANTHONY SVET, (Unlicensed)
V slučaju smrti se obrnite na naš pogrebni zavod in Mr. Anthony Svet bo prišel k vam in vam dal navodila in cene v vaše popolno zadovoljstvo.
NEW YORK, N. Y. 455 W. 43 St. Circle 6-7393
BROOKLYN, N. Y. 219 Atlantic Ave. Main 4-7411

Bodoči prekomorski promet

Slavni Howard Hughes je v nekem predavanju po radiu podal svoja naziranja o bodočem prekoceanem zračnem prometu. Nekega dne, je dejal med drugim, bo lahko z newyorških nebotičnikov opazil na morju vodna letala, velika kakor moderni prekomorniki, ki bodo v višini treh do štirih ped nad gladino letela v pristanišče. To višino nad morjem bodo prakticirala vsa pot. Hughes torej ne

ja mnogo na prekocean-ski promet skozi stratosfero. Med poletom se bodo potniki sprehajali po krovu takšnega veleletala, med tem ko bodo kapitan in častniki nadzirali komplicirane instrumente. Vse kar se odigrava danes na kakšnem prekoceanem parniku, se bo odigravalo tedaj na letalih. Tuja za tovrstni promet bodo uporabljali letala, ki ne bodo samo njih hitrejša, temveč tudi največje prometno sredstvo.

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojinje. — Golica.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovski sodba v Višnji gori. — Dva brata

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetkega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Prava med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojimo se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovence Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir gradil. — Ponarejeni bankovci

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Stefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klena postava župnika Stefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pastina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše novejstike: "Gospoda Matije zadnji gost."

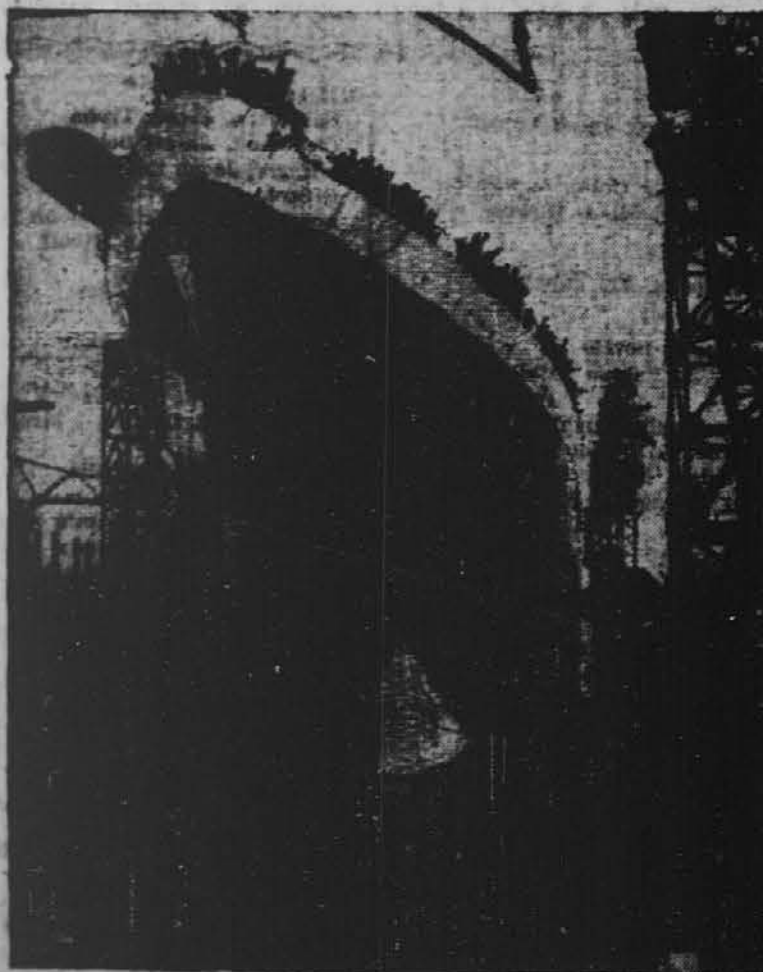
Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvorijo že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne konese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam postavlja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

NOVA "MAURETANIA"

Nedavno so spustili v morje novi potniški parnik "Mauretania", ki ga je dala zgraditi Cunard Line.

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

19

"Ali ni dobra, kaj?" ga vpraša.
Werner se smeje; sanjavo razpoloženje se mu je razkldilo in njegova mladeniška razposajenost mu zopet oživi.
"Zelo dobra; tako čokolado bi pil vsak dan."
Dagmar mu vesela priklama.
"Sedaj pa pojdiva, se bova igrala v pesku."
Dagmar ga drži za prst in ga vleče na vrt.
Werner pogleda na uro.
"Sedaj se res ne morem več igrati s teboj, Dagmar, moram domov k starišem."
"Škoda, tako rada bi se igrala s teboj."
"Drugič, Dagmar."
Smešno važno zmaje Dagmar z glavo.
"O, saj še ne veš, da bom morala v šolo, daleč od doma. Tam se bom morala zelo veliko učiti in tam bom dobila za svojega ubogega očeta sonce, ker ga tako zelo potrebuje in je vedno tako čmeren in nesrečen, ker ni več sonca."

Werner se spomni, da je njegov oče sinoči njegovi materi pripovedoval, da bo šla Dagmar v Italijo k očetovemu bratranču, a bo skupno z njegovo hčerjo vzgojena.
"Saj res, Dagmar, o tem sem že nekaj slišal."
S plahim, žalostnim pogledom, ki ga dolgo ni več mogel pozabiti, se Dagmar ozre nanj.
"Teta Brigita pravi, da moram to napraviti zaradi papana in to bom tudi, toda hudo mi je, da moram tako daleč proč. Toda bom zopet prišla in tedaj bom za papana prinesla sonce. In potem bom tudi tebe zopet videla, gds pod eWerner in na to se veselim. Potem pa se bova zopet igrala. Vse bom tedaj zopet videla — samo svoje mame ne, ker je v neki popolnoma tuji deželi in ne more nikdar več priti k meni. Ali to ni žalostno?"

Werner ji usmiljeno boža lase.
"Ti ubogi otrok!"
"Tako mi pravi tudi teta Brigita, gospod Werner. Toda nisem uboga, samo žalostna."
Wernerju se omehča srce.
"Boš že zopet vesela, Dagmar. Kadar se bova zopet videla, bo zopet vse dobro. Srečno pot in želim ti vse dobro."
"Prosim te, reci 'na svidenje!' ker to rajši slišim, kot pa 'srečno pot.'"
"Torej na svidenje. Ne bom te pozabil, Dagmar."
"Tudi jaz te ne bom pozabila, gospod Werner, bom vedno nate mislila. In Liza bom izročila tvoj pozdrav. Kajti Liza bo tudi šla z menoj, teta Brigita mi je obljubila, da ne bom popolnoma sama v šoli. Tudi drugim punčkam bo zelo hudo za menoj."

Še enkrat jo ginjen poboja po svetlih kodrih. Nato pa gre naglih korakov proti domu in burno objame svoje stariše, jim sporoči svojo srečo in pove vse, kar je z njim govoril Rudolf Strasser.
Ko pa se vihra poleže in zopet sedi v svoji sobi, da napiše svoje naloge, mu pada vrtinec v roke. Skrbno jo vtakne v vodo in se smeje. Mala mati punčk!

Naslednjega dne v resnici napravijo vse pogodbe, kar je bilo dogovorjeno med Rudolfom Strasserjem, Falknerjem in njegovim sinom. In Strasser je napravil oporoko, po kateri je bila "njegova hči Dagmar" postavljena za glavno dedinjo, toda je bila po njej obvezana, da drži vse pogodbe, katere je sklenil z obema Falknerjema.

9. POGLAVJE.

Grad markize Consistelli je bila mogočna, slikovita zgradba, tudi sedaj še, toda samo, ako jo je kdo gledal iz daljave. Od blizu pa je bil utis bistveno drugačen.

Široka cesta, ki je bila tudi sedaj še dobro ohranjena, se vije v klanec do velikih vrat v zidu, ki je obdajal celi park. Cesta pelje ves čas ob zidu vkreber. Na pobočju hriba stoji murve precej tesno skupaj. Park je tako velik, da je mogoče v njem hoditi več ur daleč in se je raztezal od gradu čez celo desno stran hriba. Pobočje na južni strani hriba je bila zasejano s trto in vinograd je obdeloval najemnik in ravno tako nekaj travnikov in njiv, kar je še ostalo Consistellivem, toda vse ni mnogo donosalo. Grad je bil star z masivnimi štiri oglastimi stolpi z zobčastim podstrešjem in s ploščato streho. Srednja stavba z glavnim stolpom, najbrže najstarejši del poslopja, je najbolj razpadala, toda hribčan je divje ovijal zidove, tako da je bila podrtja še vedno mogočna, četudi v njej še ni bilo več mogoče stanovati. Semo grobnica Consistellijeve družine pod glavnim stolpom je bila še nedotaknjena.

Levi doizek še ni bil toliko razpaden, imel je še azmazane šipe in ga je tudi zagrijal bršljan, toda v njem tudi ne bi bilo mogoče stanovati, če bi sedanji njegov lastnik tudi imel denar, da bi ga popravil. Nepoškodovan in za stanovanje sposoben je bil samo desni doizek, ki je bil najbrže zelo pozno doizidan. Okna so bila lepo čista in za njimi so se majali v vetru beli zastori. Tu so bile sobe zadnjih Consistellijev in sedanje signore Katarine Strasserjeve. Desni doizek ni bil obruščen in je s svojim sivim zidovjem bil še močan, kot bi mogel stati še nekaj stoletij.

Nad glavnimi vrati je bil vzdign gub Consistellijev, ki so bili, kot mnogi drugi italjanski plemeniti, v prejšnjih stoletjih glavni po svojih junških činih v vojnah. Z oken zasedenega desnega doizida je bil krasen razgled daleč čez planjave in je bilo mogoče, kot je trdil Egon Strasser, videti zvonike v Florenci.

Spodaj na južni strani hriba, pri vinogradih, je stala mala najemnikova hiša in hlevi. V hiši je stanoval najemnik a svojo družino. V hlevih je bilo nekaj živine. Razumno obdelovanje bi mogoče dobilo kaj več iz teh malih ostankov nekdanj velikansega posestva. Toda v ta namen bi bilo treba izdati cela premoženja, tega pa Egon Strasser ravno ni imel. Zato je moral biti zadovoljen z majhno, komaj uvaževanja vredno najemnino in dajatvami vsakovrstnih življenjskih potrebščin, ki so bile pridelane na majem zemljišču.

Ker si pa je z zadnjim ostankom svojega nekdanj velikega premoženja zagotovil stalne, četudi male dohodke, je mogel skromno preživljati sebe in svojo družino.

(Dalje prihodnjik.)

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Načrt za ustavno reformo na Danskem

Danska vlada, v kateri so zastopani socialni demokrati in radikali, je izdelala te dni zanimiv predlog o ustavni reformi. Za ustavno reformo so se doslej najbolj zavzemali socialni demokrati, ki so se že dolgo let borili proti zgornji zbornici (landsting). Člani landstinga so namreč voljeni po indirektni pravici in morajo biti nad 35 let stari, kar je oboje v nasprotju s socialističnimi političnimi načeli. V uresničenje svojega cilja, odprave zgornje zbornice, socialni demokrati sicer niso resno verovali, pač pa so usmerili vso svojo akcijo v to, da bi jo reformirali in omajili njene pravice. Ta manjši cilj je postal dosegljiv, ko so si pri volitvah 1. 1936. zagotovili večino v spodnji zbornici (folketingu) in skupno z radikali tudi v landstingu. Potrebo ustavne reforme je vrh tega v zadnjem času priznala tudi opozicijska konservativna stranka, ki je sodelovala tudi pri izdelavi novega ustavnega načrta, tako da se zdi sedaj uspeh predlog o ustavni reformi že v naprej zagotovljen. Po dispozicijah vlade naj bi nova ustava stopila v veljavo že 5. junija prihodnjega leta, na dan proslave 90letnice prve demokratične ustave na Danskem ter 25letnice prve ustavne reforme.

Ustavni načrt ne vsebuje polne ukinitve zgornje zbornice, uvaža pa zanimive spremembe, ki so povsem svojevrstne. Bodoči danski parlament bo še nadalje sestavljen iz dveh zbornic, "folketinga" in "rigstinga" (namesto dosedanjega "landstinga"). Obe zbornici skupaj bosta šteli 205 članov, od katerih bo odpalo 136 na folketing in 69 na rigsting. Vsi bodo voljeni direktno na podlag: splošne volilne pravice vseh

danskih državljanov, ki so dopolnili 23. leto, in sicer tako, da bo najprej posebej voljenih 176 članov "folketinga" in 35 članov "rigstinga". Ostalih 34 članov rigstinga bodo izvolili člani folketinga iz svoje srede, tako, da jih bo potem v folketingu ostalo 136. Namesto dosedanjih okrožnih list se zaradi pravičnejše razdelitve mandator uvedejo vsedrjavne kandidatne liste. Spričo številne premoči in načina novih volitev bo odslej zagotovljena prevladujoča oblast "folketingu", kar bo pomenila znatno okrnje nje pravice in moči zgornje zbornice.

Izmed drugih ustavnih reform zasluži pozornost uvedba ljudskega glasovanja kot izjemnega sredstva za korigiranje parlamentarnih glasovanj, vendar s precejšnjimi omejitvami. Ljudsko glasovanje bo dopuščeno samo v povsem izjemnih primerih in le, ako se zanj izreče 40 odstotkov poslancev obeh zbornic ali pa vsaj 30 odstotka poslancev in 15 odstotka volilnih upravičencev.

Novost pomeni tudi uvedba posebnega "pravnega poblaščenja", ki ga voli rigsting in katerega naloga bo, da skrbno čuva nad izvajanjem zakonov v državi, kakor to želi parlament.

Splošni del ustavnega načrta vsebuje vse osnovne človekanske pravice, pri čemer posveča še posebno pozornost zagotovitvi svobode slehernega posameznika in vseh demokratičnih, državnih ustanov proti kakršnimukoli protidemokratskemu poskusu. Stranke, društva in pokreti, ki bi delovali v nasprotju z ustavnimi določbami, se smejo razpustiti, dasi dopušč sicer ustava največjo svobodo misli, zborovanj in tiska.

Ko bo ustava od obeh zbornic sprejeta, bosta "folketing"

VSE PARNIKE
in
LINIJE
ki so
važne za
Slovence
za stopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

in "lansting" razpuščena in na novo izvoljena. Ko bosta tudi novo izvoljeni zbornici ustavo odobrili, bo ta kančeno predložena v odobritev tudi narodu, ki se bo izrekel zanjo ali proti njej v posebnem ljudskem glasovanju. V danskih političnih krogih pričakujejo, da bo nova ustava sprejeta še v tem letu.

"KOTA 104."

Na majhnem gricku, ki je bil pred dvajsetimi leti zaznamovan na vojaškem zemljevidu z imenom "Kota 104", je odkril angleški kralj pred svojim odhodom iz Francije mogočen spomenik padlim avstralskim bojevnikom v svetovni vojni. Na spomeniku stoji napisano, da so tukaj pokopani vojaki, ki so padli na raznih odsekih francosko-angleškega bojišča.

Cesta, ki drži na hribeček, je bila na dan, ko je stopal po nji angleški kralj s kraljico in s spremstvom, bogato okrašena. Vzdolž ceste je tvorila častni špalir francoska pehota, zraven nje pa še motorizirani oddelki. Pred spomenikom, ki nosi značilen napis "A Australian Infantrymen known unto God", je stala v trenutku, ko pristopil angleški kralj, častna straža, sestavljena iz avstralskih in britskih bojevnikov. Navzoči so bili tudi general Gamelin, general de Castelan s člani francoskega generalnega štaba, lord Birdwood, vrhovni poveljni avstralskih čet med svetovno vojno, sir Earl Page v zastopstvu avstralskega ministrskega predsednika, angleški vojni minister Hore-Belisha ter veliko število angleških in francoskih odličnikov. Najprej je prispeel vlak z angleškim kraljem in kraljico, nato še poseben vlak s prezidentom Francije in njegovo soprogo. Angleški kralj in kraljica sta pozdravila državenga poglavarja Francije in njegovo soprogo kakor doma, kajti pokopališče v Vileirs-Bretonuxu velja za angleško last.

Angleški kralj je imel nagovor, po katerem so odkrili spomenik. Za njim sta govorila še zastopnik avstralskega ministrskega predsednika in prezident Lebrun.

KOMUNISTIČNE ZAPOVEDI.

List "Kardjorde", glasilo listovinske nacionalne organizacije v Vojvodini, objavlja deset zapovedi "komunistične vere". Med temi zapovedmi so tudi naslednje.

"Ne govori resnice, ker to ni praktično. Ruši vse, kar smatrajo tvoji nasprotniki za sveto. O veri reci, da je opij za ljudi, o rodbini, da je izmišljotina kapitalizma, o morali, da je malomeščanska zablada itd. Povsod podčrtavaj, skrbi in nesreče svojega bližnjega, toda ne pomagaj mu, ker moraš pri njem vzbuditi mržnjo. Pridiguj, da je želedece za človeka glavno, duša pa prosta izmišljotina protivnikov. Govori svojim žrtvam tako, da boš naredil iz njih obupance," itd.

ŠVICARSKO NAREČJE NAMESTO KNJIŽEVNE NEMŠČINE.

Vlada švicarskega kantona Zuga je sklenila, da svojih sej v bodoče ne bo imela več v knjižni nemščini, temveč v švicarskem nemškem narečju, tako zvanem Schwyzerdeutschu. Ta sklep razlagajo splošno s tem, da je hotela vlada s tem poudariti razliko švicarskega nemštva od rasističnega nemštva ter paralizirati pangermansko propagando, ki stremi za tem, da bi tudi švicarsko nemštvo priključila Nemčiji.

VAŽNO ZA NAROCNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Posiljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kolih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi: druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA:**
San Francisco, Jacob Lauck
COLORADO:
Pueblo, Peter Cullig, A. Sattler
Walsenburg, M. J. Bayuk
INDIANA:
Indianapolis, Fr. Zupančič
ILLINOIS:
Chicago, J. Bevil
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Jennie Bamblich
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, M. H. Waršek
MARYLAND:
Kiltmiller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN:
Detroit, L. Plankar
MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gouše, J. Lukan
Ely, Jos. J. Pesbel
Eveleth, Louis Gouše
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatic
MONTANA:
Roundup, M. M. Panlan
Wahoe, L. Champa
NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick
NEW YORK:
Gowanda, Karl Strube
Little Falls, Frank Macis

- OHIO:**
Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Stapanik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumbis
Youngstown, Anton Kibaj
OREGON:
Oregon City, J. Koblar
PENNSYLVANIA:
Bessemer, John Jevnikar
Broughton, Anton Ivavec
Conemaugh, J. Bravovec
Coverdale in okolica, Mrs. Ivanc
Export, Louis Supančič
Farrell, Jerry Okern
Forest City, Math Kamin
Fr. Blodnar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferencak
Johnstown, John Polnec
Krayn, Ant. Tumlaj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, Jos. Zast
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Fr. Šteš
Sheboygan, Joseph Kakaš
WYOMING:
Rock Springs, Louis Trnavor
Diamondville, Joe Roika

Vsak zastopnik ima potrdilo na svojo, katere je prej. Zastopnik tiple pripravljeno.

UPRAVA "GLAS NARODA"

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

- DOMAČE ŽIVALI** 72 strani. Cena 30
ODČEVSKI KATEKIZEM 61 strani. Cena 25
ČUMORSEKE IN GROTESKE 180 strani. Cena 30
12 KRATKOČASNIH ZGODBIC 72 str. Cena 25
PO STRANI KLOBUK 150 strani. Cena 30
POL LITRA VIVAVCA, spisal Felgel, 136 str. 30
PREDTRŽANI, PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU 118 strani. Cena 25
SANJSKA KNJIGA 30
SLOVENSKI ŠALJIVEC 14 strani. Cena 10
SPACE IN SATIRE 150 strani. Cena 30
TIK ZA FRONTO 150 strani. Cena 30
TOKRAJ IN ONERAJ SOTLE 67 strani. Cena 30
TRENUTEK ODDIHA
(Knjiga vsebuje tudi šaligro "Vse naše")
180 strani. Cena 30
ŽENINI NAŠE KOPENKE 111 strani. Cena 35

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.